

УДК 677.051.2:677.312

АНАЛІЗ КОНСТРУКЦІЙ ТРІПАЛЬНИХ МАШИН ДЛЯ ОБРОБЛЕННЯ ЗАБРУДНЕНОЇ ВОВНИ

Шевченко І. А., чл.-кор. НААН, докт. техн. наук, професор

Лиходід В. В., канд. техн. наук

Полюсов В. В., аспірант¹

Інститут механізації тваринництва Національної академії аграрних наук України

Тел./факс: (061) 289-81-44

Виконано огляд конструкцій та аналіз особливостей роботи існуючих тріпальних машин для оброблення волокнистих матеріалів. За результатами аналізу розроблено конструктивно-технологічну схему й створено експериментальний зразок малогабаритної тріпальної машини для оброблення вовни в умовах сільськогосподарських підприємств. Стверджується, що запропонована конструкція має покращені технічні дані порівняно з аналогами й забезпечує ступінь очищення забрудненої овечої вовни в межах норм технологічних вимог.

Ключові слова: вівчарство, механізація, забруднена вовна, оброблення, тріпальні машини, конструкція, аналіз.

Проблема. Вузьким місцем базових технологій первинної обробки вовни є низька якість очищення забрудненої вовни від технологічних (органічні, мінеральні, рослинні, землісті, кормові речовини, дьоготь, фарба та ін.) та механічних (січка, перестрига) забруднень, особливо на перших етапах її оброблення, а саме сухого механічного очищення перед промиванням, що в подальшому суттєво впливає, як на якість промивання вовни, так і ефективність самих технологій [1].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз публікацій С. Ф. Кострова, Л. І. Захарова (2000), М. В. Горбачової, М. П. Підлесних і Ю. В. Логінова (2000), К. Є. Розумєєва (2003), М. К. Тимошенко і М. В. Рогачова (2004), В. М. Туринського (2005), О. М. Дубініна і А. І. Нестерової (2007), В. О. Сухарьова (2008) щодо первинної обробки вовни за різними технологіями вказують на необхідність проведення подальших досліджень в напрямку підвищення якості очищення забрудненої вовни на перших етапах її оброблення перед промиванням, а саме при тріпанні. Зокрема, як стверджує більшість дослідників, вирішення цієї

---

¹ Науковий керівник – Шевченко І. А., чл.-кор. НААН, докт. техн. наук, професор

проблеми можливе за умови організації більш інтенсивної механічної ударної дії на забруднену вовну в процесі її оброблення [2–5].

Мета. Розроблення удосконаленої конструкції тріпальної машини з робочими органами більш інтенсивної ударної дії на забруднену рунну вовну в процесі її оброблення.

Результати досліджень

Вовнова промисловість – одна з провідних підгалузей текстильної промисловості, а первинна обробка вовни – важлива і одна з головних складових технологічного процесу вовнового виробництва.

У світовій практиці відомо безліч напрямів первинної обробки вовни, в основу яких покладено різноманітні способи її очищення. На теперішній час відомо 4 найбільш характерні способи очищення вовни, які заслуговують на увагу: очищення вовни органічними розчинниками [6]; заморожування до 0°C , -70°C , -173°C [7]; застосування звукових і ультразвукових коливань з інтенсивністю – $0,2\text{--}0,5\text{ Вт/см}^2$ й частотою – $5\text{--}22\text{ кГц}$ [8] і промивання [9]. Основними недоліками способів очищення вовни органічними розчинниками є великі капіталовкладення, підвищення пожежонебезпеки, шкідливі викиди в навколишнє середовище та взагалі заборона застосування хлорорганічних речовин. Запропоновані способи очищення вовни шляхом її замороження та використання звукових і ультразвукових коливань до цього часу залишаються на стадії лабораторних і експериментальних установок.

Одним із перспективних напрямів первинної обробки вовни, як зазначає М. К. Тимошенко (2007), є спосіб її промивання з поетапним сухим і вологим очищенням від забруднень та бруду й отримання екологічно чистої товарної продукції у вигляді сухої митої вовни [10].

Цей спосіб покладено в основу базових технологій первинної обробки вовни (рис. 1), які реалізуються Харківською та Чернігівською фабриками первинної обробки вовни (ПОВ).

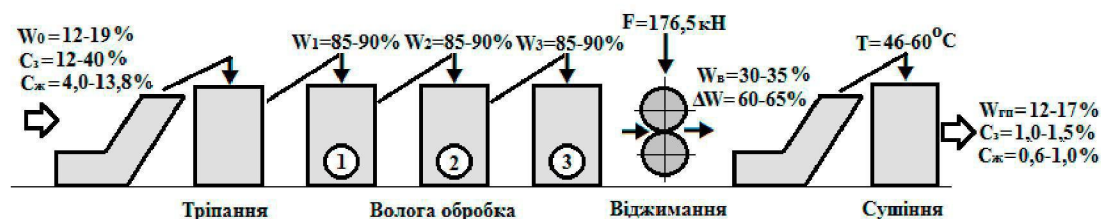

Рисунок 1 – Базова технологія первинної обробки вовни Харківської та Чернігівської фабрик ПОВ.

Для реалізації базових технологій первинної обробки вовни та переробки її у вовняні вироби до сьогодні випускалися відповідні серійні машини і обладнання, які представляють собою великогабаритні технічні засоби (агрегати) і технологічні лінії. Такими були вимоги соціалістичного великотоварного промислового виробництва.

Так, для сухого очищення забрудненої рунної вовни на фабриках ПОВ використовуються різноманітні тріпальні машини та агрегати як вітчизняних заводів, так і зарубіжних фірм: ВАТ «Рахтагін КВ» (Узбекистан), ВАТ «Мехмаш» (Росія), ВАТ «Текма» (Росія), ВАТ «Костромское СК БТМ» (Росія), ВАТ «Івтек-маш» (СРСР), FOR (Італія), Schlumberger (Франція) та ін. (табл. 1).

Таблиця 1 – Техніко-технологічні характеристики великогабаритних тріпальних машин і агрегатів

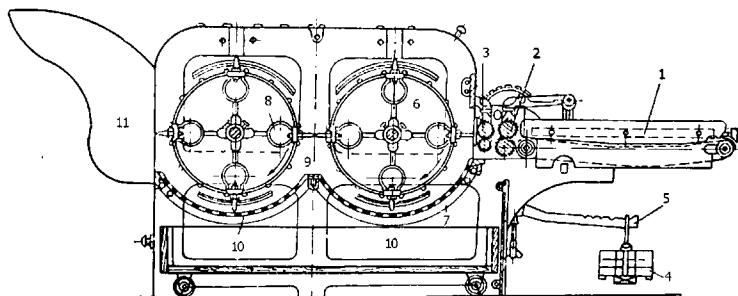
Показник	Тріпальні машини і агрегати					
	1ТШ (Узбекистан)	Т-30 (СРСР)	МТ-30 (СРСР)	2БТМ (СРСР)	АМ-2 «Американка» (СРСР)	Агрегат АРТ-120-Ш (Узбекистан)
Продуктивність, кг/год	до 400	до 240	до 280	до 300	до 200	до 700
Потужність, кВт	5,5	10,6	15,6	10,5	7,5	18,4
Обслуговуючий персонал, чол.	1	2	2	2	2	2
Габарити, мм:						
– довжина	3260	5875	8365	5650	3210	9400
– ширина	1880	1980	1980	2000	1980	1990
– висота	1755	4225	3000	2680	2080	3160
Маса, кг	2100	7050	9620	4650	3960	6570
Питома енергоєм- ність, кВт·год/кг	0,014	0,044	0,056	0,035	0,038	0,027
Питома матеріало- місткість, кг·год/кг	5,25	29,34	34,36	15,5	19,8	9,39

Принциповий склад тріпальних машин і технологічний процес тріпання вовни – однакові для всіх машин і агрегатів. Але в їх конструкціях є відміни, які суттєво впливають на якість очищення забрудненої вовни. Особливо це спостерігається в конструкціях тріпальних машин першого покоління, які можна розділити на дві основні групи: 1) машини для тріпання мериносової й вищих сортів метисної вовни; 2) машини для тріпання напівгрубої та грубої вовни.

Суть процесу тріпання зазначеними тріпальними машинами полягає в тому, що їх робочі органи в процесі тріпання завдають багаторазові удари по забрудненій вовні. Під дією цих ударів великі шматочки вовни розділяються на більш дрібні, а тверді сторонні домішки, слабо зв'язані з шерстинками, відділяються від

них і падають вниз під машину або видаляються потоком повітря, який створюється вентилятором.

До першої групи слід віднести двобарабанну тріпальну машину безперервної дії (рис. 2) для тріпання тонкої вовни [11].

1 – живильна решітка; 2 – перша пара живильних валків; 3 – друга пара живильних валків; 4 – вантаж; 5 – важіль; 6 – перший розпушувальний барабан; 7 – перше колосникове решето; 8 – другий розпушувальний барабан; 9 – призма; 10 – друге колосникове решето; 11 – козирок

Рисунок 2 – Двобарабанна тріпальна машина для оброблення тонкої вовни

Суть розробки: двобарабанний робочий орган, в якому кожний із барабанів обертається з частотою 300 об./хв. і має по чотири ряди кілків, які завдають з частотою до $4 \times 300 = 1200$ ударів /хв. по забрудненій вовні.

Переваги: потоковість процесу, висока продуктивність та надійність в роботі.

Недоліки конструкції: великогабаритна, має обмежені функціональні можливості, високу питому матеріаломісткість й енергоємність процесу тріпання вовни та через недостатньо інтенсивну ударну дію на забруднену вовну низький ступінь її очищення (до 5 % від загальної маси вовни).

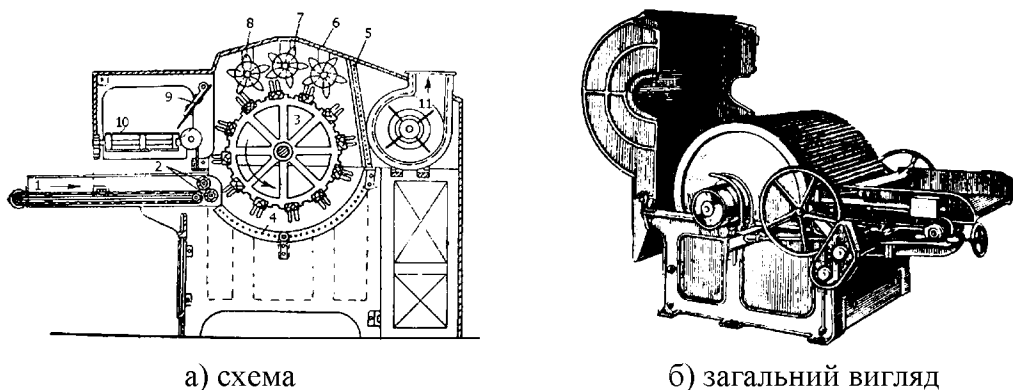
До другої групи можна віднести однобарабанну тріпальну машину періодичної дії (рис. 3) для тріпання грубої та напівгрубої вовни [11,12].

Суть розробки: однобарабанний робочий орган, що обертається з частотою 300–320 об./хв. і має 12 планок з кілками в два ряди по 9 шт. в кожному ряду, які завдають з частотою до $12 \times 320 = 3840$ ударів/хв. по вовні.

Переваги: висока продуктивність та надійність в роботі.

Недоліки конструкції: великогабаритна, циклічної дії, має обмежені функціональні можливості, високу питому матеріаломісткість й енергоємність проце-

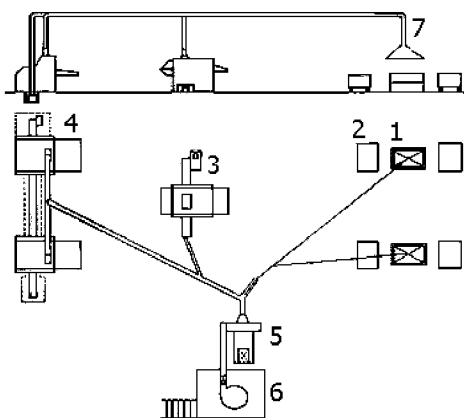
су тріпання вовни та через недостатньо інтенсивну ударну дію на забруднену вовну низький ступінь її очищення (до 12 % від загальної маси вовни).

1 – завантажувальна живильна решітка; 2 – пара живильних валків; 3 – головний розпушувальний барабан; 4 і 5 – колосникові решета; 6, 7 і 8 – робочі валки з кілками; 9 – клапан; 10 – вивантажувальна рухома решітка; 11 – вентилятор

Рисунок 3 – Однобарабанна тріпальна машина для оброблення грубої вовни

Черговим кроком зі створення новітніх та удосконалення існуючих конструкцій тріпальних машин було розроблення комплексу сухої очистки вовни (рис. 4), основними складовими якого є тріпальна машина для вовни 1ТШ (рис. 5) та очисник вовни 2ОШ (рис. 6) [13].

1 – стіл сортувальний; 2 – візок для вовни; 3 – тріпальна машина 1ТШ; 4 – очисник вовни 2ОШ; 5, 6, 7 – система аспірації

Рисунок 4 – Комплекс сухої очистки вовни

Рисунок 5 – Тріпальна машина 1ТШ

Рисунок 6 – Очисник вовни 2ОШ

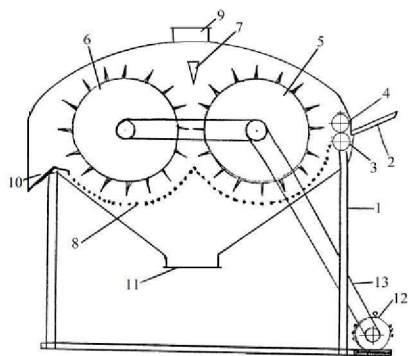
Суть розробки: застосування двоетапного сухого очищення забрудненої вовни, на першому етапі – тріпальною машиною 1ТШ з двобарабанним робочим органом, в якому кожний із барабанів обертається з частотою 300 об./хв. і має по 8 планок з кілками по 9 шт. в кожному ряду, які завдають з частотою до $8 \times 300 = 2400$ ударів/хв. по забрудненій вовні й на другому етапі – очисником вовни 2ОШ.

Переваги: висока продуктивність та надійність в роботі, універсальність щодо оброблюваної сировини.

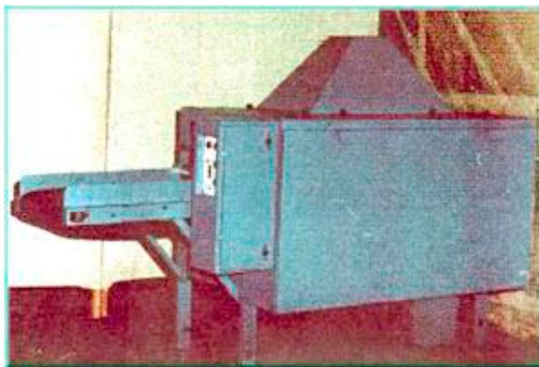
Недоліки конструкції: великогабаритна, має високу питому матеріаломісткість та енергоємність процесу тріпання забрудненої вовни і через недостатньо інтенсивну ударну дію на вовну забезпечує ступінь її очищення в межах 36–38 %.

Зважаючи на ситуацію, яка сьогодні змінилася на протилежне, ряд авторів [4, 5, 9, 10] вважає, що одним із шляхів виходу галузі з економічної кризи є розроблення альтернативних механізованих ресурсозберігаючих технологій первинної обробки вовни безпосередньо в місцях її виробництва, а саме в умовах сільськогосподарських підприємств. Але технічні засоби для їх реалізації на сьогодні в Україні відсутні.

Першою спробою первинної обробки вовни в місцях її виробництва було створення АТ «Костромське СК БТМ» (Росія) комплексу малогабаритного обладнання для випуску пряжі [14]. Однією із основних машин цього комплексу є розпушувально-очисна машина РО-400 (рис. 7), яка призначена для розпушування вовни і видалення з неї рослинних домішок і забруднень механічним способом [15].

а) схема

б) загальний вигляд

1 – станина; 2 – завантажувальний лоток; 3 – ведучий валок; 4 – ведений валок; 5 – перший розпушувальний барабан; 6 – другий розпушувальний барабан; 7 – відсікач; 8 – колосникове решето; 9 – вікно для видалення повітря; 10 – вивантажувальне вікно; 11 – вікно для видалення бруду; 12 – електродвигун; 13 – ремінна передача

Рисунок 7 – Розпушувально-очисна машина РО-400

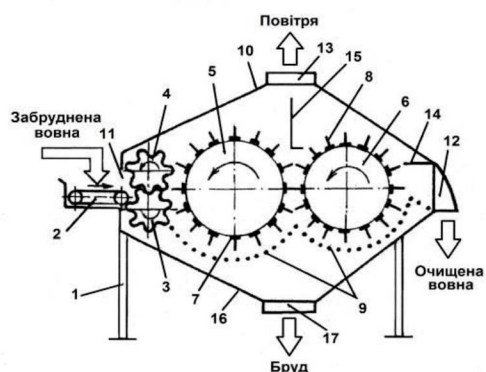
Суть розробки: двобарабанный робочий орган, в якому кожен із барабанів обертається з частотою 500 об./хв. і має по 12 рядів кілків, які завдають з частотою до $12 \times 500 = 6000$ ударів /хв. по забрудненій вовні.

Переваги: малогабаритна, універсальна щодо оброблюваної сировини, забезпечує поточковість процесу та має високу надійність в роботі.

Недоліки конструкції: низька продуктивність при високій питомій матеріаломісткості й енергоємності процесу тріпання вовни та через недостатньо інтенсивну ударну дію на забруднену вовну забезпечує низький ступінь її очищення в межах 36–38 %

Наступним кроком створення малогабаритних технічних засобів для первинної обробки вовни в місцях її виробництва було розроблення ІМТ НААН, м. Запоріжжя механізованої ресурсозберігаючої технології первинної обробки вовни та створення для її реалізації комплексу малогабаритного обладнання у вигляді технологічного модуля ТМ ПОВ-8,0 [16].

Однією із основних машин цього комплексу є двобарабанный тріпальна машина безперервної дії 2БТМ-470 (рис. 8), яка призначена для розпушування частин руна на дрібні шматочки, тріпання їх і одночасного витрушування з них рослинних, органічних і мінеральних забруднень [17, 18].

а) схема

б) загальний вигляд

1 – станина; 2 – живильний транспортер; 3 – ведучий валок; 4 – ведений валок; 5 – перший розпушувальний барабан; 6 – другий розпушувальний барабан; 7 – планка; 8 – кілок; 9 – колосникові решета; 10 – верхній кожух; 11 – завантажувальне вікно; 12 – вивантажувальне вікно; 13 – вікно для видалення повітря; 14 і 15 – відсікаючі пластини; 16 – нижній кожух; 17 – вікно для видалення бруду

Рисунок 8 – Двобарабанна тріпальна машина 2BTM-470

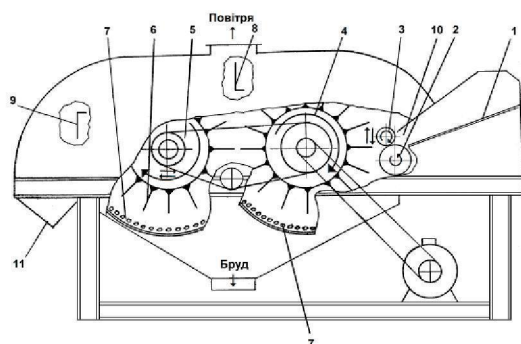
Суть розробки: оброблення забрудненої вовни в два етапи двобарабанним робочим органом, в якому перший барабан обертається з частотою 430 об./хв. і має 16 рядів кілків по 15–16 шт. в кожному ряді, які завдають з частотою до $16 \times 430 = 6880$ ударів /хв. по забрудненій вовні на першому етапі оброблення та другий барабан з частотою 480 об./хв. і має 16 рядів кілків по 15–16 шт. в кожному ряді, які завдають з частотою до $16 \times 480 = 7680$ ударів /хв. по забрудненій вовні на другому етапі оброблення.

Переваги: малогабаритна, універсальна щодо оброблюваної сировини, забезпечує потоковість процесу тріпання з поетапним обробленням вовни, має високу надійність в роботі.

Недоліки конструкції: недостатній рівень ступеня очищення забрудненої овечої вовни – в межах 38–40 %

За результатами аналізу існуючих конструкцій тріпальних машин та результатів попередніх досліджень [19, 20] розроблено конструктивно – технологічну схему [21] та спільно з ТОВ НВК «Прокс», створено експериментальний зразок удосконаленої тріпальної машини МТ-001А-12 (рис. 9), яка позбавлена цих недоліків і за результатами попередніх випробувань має покращені технічні характеристики порівняно з аналогами (табл. 2).

а) схема

б) загальний вигляд

1 – завантажувальний лоток; 2 – ведучий валок; 3 – ведений валок; 4 – перший розпушувально-тріпальний барабан; 5 – другий розпушувально-тріпальний барабан; 6 – кілки; 7 – колосникове решето; 8, 9 – відсікаючі пластини; 10 – завантажувальне вікно; 11 – вивантажувальне вікно

Рисунок 9 – Удосконалена тріпальна машина МТ- 001А-12

Таблиця 2 – Технічні характеристики малогабаритних тріпальних машин

Показник	Тріпальні машини			
	МТ-001А-12 (Україна)	2БТМ-470 (Україна)	РО-400 (Росія)	2ОШ (Узбекистан)
Продуктивність, кг/год	150-200	70-80	15-25	150
Потужність, кВт	2,2	1,4	1,1	13,0
Робоча ширина, мм	1025	470	400	1050
Обслуговуючий персонал, чол.	2	2	2	2
Габарити, мм:				
- довжина	1900	1450	1400	3450
- ширина	1500	1050	1000	1710
- висота	1150	1250	1200	1850
Маса, кг	450	400	480	2620
Питома енергоємність, кВт·год/кг	0,011-0,015	0,018-0,020	0,044-0,070	0,087
Питома матеріаломісткість, кг·год/кг	2,25-3,0	5,0-5,7	19,2-32,0	17,47

Суть розробки: оброблення забрудненої вовни в два етапи двобарабанним робочим органом, в якому перший барабан обертається з частотою 450 об./хв. і має 16 рядів кілків по 16–17 шт. в кожному ряді, які завдають з частотою до $16 \times 450 = 7200$ ударів /хв. по забрудненій вовні на першому етапі оброблення та другий барабан з частотою обертання 500 об./хв. і має 16 рядів кілків по 16–17 шт. в кожному ряді, які завдають з частотою до $16 \times 500 = 8000$ ударів/хв. по забрудненій вовні на другому етапі оброблення.

Суть удосконалення: збільшено й синхронізовано частоту обертання першого (до 450 ± 10 об./хв.) і другого (до 500 ± 10 об./хв.) розпушувально-тріпальних барабанів; збільшено кількість рядів (до 16 шт.) та кілків (по 16–17 шт. в кожному ряді) на кожному із барабанів; збільшено частоту ударів кілків по вовні: першого барабана – до 7200 ударів/хв., другого барабана – до 8000 ударів/хв.; зменшено зазор між кілками першого барабану і живильними валками (до 10 мм); для довготривалого утримання руна вовни парою живильних валків останні виконані із гуми; змінено конструкцію колосникових решіт та радіуси їх обхвату барабанів.

Із таблиці 2 видно, що запропонована конструкція удосконаленої тріпальної машини порівняно з аналогами має ряд переваг: малогабаритна, універсальна щодо оброблюваної сировини, забезпечує високу продуктивність (до 200 кг/год) та ступінь очищення забрудненої овечої вовни в межах норм технологічних вимог (не менше 40 %) при поточковому поетапному обробленні як тонкої так і грубої забрудненої овечої вовни з достатньо інтенсивною ударною механічною дією на неї (від 7200 до 8000 ударів / хв.) при низькій питомій матеріаломісткості (2,25–3,0 кг·год/кг) та енергоємності (0,011–0,015 кВт·год/кг) процесу тріпання.

Висновки

1. Виконано огляд конструкцій та аналіз особливостей роботи існуючих тріпальних машин для оброблення волокнистих матеріалів.

2. На основі аналізу встановлено, що основним чинником обмежуючим ефективність роботи тріпальних машин у складі ліній первинної обробки вовни, є низький рівень ступеня очищення забрудненої вовни перед промиванням через недостатньо інтенсивну механічну ударну дію на неї в процесі тріпання.

3. За результатами аналізу розроблено конструктивно – технологічну схему та створено експериментальний зразок удосконаленої малогабаритної тріпальної машини з поточковим поетапним інтенсивним тріпанням забрудненої рунної овечої вовни, яка забезпечує необхідний ступінь її очищення в межах норм технологічних вимог (не менше 40 %).

Перелік посилань

1. Тимошенко Н. К. Новые - старые проблемы промывки овечьей шерсти / Н. К. Тимошенко, Н. В. Рогачев // Овцы, козы, шерстяное дело. – 2004. – № 2. – С. 18–20.

2. Костров С. Ф. Производство, первичная обработка и реализация шерсти в России / С. Ф. Костров, Л. И. Захаров // Овцы, козы, шерстяное дело. – 2000. – № 2. – С. 1–6.

3. Рогачев Н. В. Шерсть – первичная обработка и рынок / Н. В. Рогачев,

Л. Г. Васильева, Н. К. Тимошенко и др. под ред. Н. К. Тимошенко. – М. : ВНИИ мясн. пром. РАСХН, 2000. – С. 14–111.

4. *Туринський В. М.* Обґрунтування і розробка системи технологічних рішень та способів виробництва продукції вівчарства: дис. ... доктора с.-г. наук: 06.02.04 / Туринський Василь Михайлович. – Асканія-Нова, 2005. – 416 с.

5. *Сухарльов В. О.* Обґрунтування розроблення техніко-технологічного модуля для виготовлення повсті на місцях виробництва вовни / В. О. Сухарльов, В. В. Лиходід, І. М. Романцов // Механізація, екологізація та конвертація біосировини в тваринництві: зб. наук. праць / Ін-т мех. тваринництва НААН. – Запоріжжя, 2010. – Вип. 1 (5, 6). – С. 116–119. – ISSN 2075-1591.

6. Пат. 4080028 Україна, МПК (2006) D 06M11/00. Спосіб карбонізації вовни/ Стапай П. В., Макар І. А., Гавриляк В. В., Параняк Н. М., Кочетов С. В., Тис К. О.; заявник і патентовласник Ін-т біології тварин УААН. – u200813820; заявл. 01.12.2008; опубл. 27.04.2009, Бюл. № 8, 2009.

7. Заявка 94026038 Российская Федерация, МПК^б D01B3/00. Способ удаления растительных примесей из шерстяных волокон / Афанасьев В. К., Блинова И. Д., Буланов А. Б., Домашенко А. М., Маркова В. М.; заявитель Акционерное общество криогенного машиностроения. – 94026038/12; заявл. 13.07.1994; опубл. 10.05.1996.

8. Пат. 35834А Україна, МПК (2006) D 01B3/00. Спосіб промивання вовни/ Свергун Ю. Ф., Андрійчук Є. І., Гордійчук І. Й., Ванькевич В. В., Кріщук М. І., Черенков О. Д., Столяров В. І., Туринський В. М.; заявник і патентовласник Свергун Ю. Ф., Андрійчук Є. І., Гордійчук І. Й., Ванькевич В. В., Кріщук М. І., Черенков О. Д., Столяров В. І., Туринський В. М. – № 98126606; заявл. 15.12.1998; опубл. 16.04.2001, Бюл. № 3, 2001.

9. *Дубинин А. Н.* Малогабаритная моечно-сушильная линия для производства мытой шерсти / А. Н. Дубинин, Ю. В. Логинов, А. И. Нестерова // Овцы, козы, шерстяное дело. – 2002. – № 1. – С. 54–55.

10. *Тимошенко Н. К.* Состояние и перспективы развития первичной обработки шерсти / Н. К. Тимошенко // Овцы, козы, шерстяное дело. – 2007. – № 4. – С. 46–50.

11. *Липенков Я. Я.* Общая технология шерсти / Я. Я. Липенков, М.– Л.: Гизлегпром, 1948.– С. 30–33.

12. *Кузьмичев Ф. И.* Изготовление валенной обуви и войлока / Ф. И. Кузьмичев, М.– Л.: Гизлегпром, 1947.– С. 13–16.

13. Комплексы по переработке шерсти [Электронный ресурс] / Конструкторское бюро «Paxtagin KB» ОАО // Официальный сайт: www.paxtagin-kb.gl.uz

14. Комплект малогабаритного оборудования для выпуска пряжи / АО «Костромское СКБТМ». – Кострома, 1993. – 9 с.

15. Машина разрыхлительная РО-400 / Открытое акционерное общество «Костромское специализированное конструкторское бюро текстильных машин» // Официальный сайт ОАО «Костромское СКБ ТМ» <http://skbtm.net.ru> / Режим доступа: <http://www.skbtm.ru/mo.html#po400> – Название с экрана.

16. Лиходід В. В. Технологічний модуль для первинного оброблення вовни ТМ ПОВ-8,0 в умовах господарств / В. В. Лиходід, В. М. Забудченко, І. С. Цис // Вісник Дніпропетровського державного аграрного університету «Сучасні проблеми землеробської механіки». – Спец. вип. № 2. – Дніпропетровськ: ДДАУ, 2009. – С. 157–161.

17. Пат. 33942А Україна, МПК (2001) D01B3/00. Рихлильно-тріпальна машина / Ренсевич О. О., Туринський В. М., Горлова О. Д., Лиходід В. В., Ренсевич Є. О.; заявник і патентовласник Ін-т мех. тв.-ва УААН. – 99042483; заявл. 30.04.1999; опубл. 15.02.2001, Бюл. № 1, 2001.

18. Протокол державних приймальних випробувань № 3-49-99 (1220199). Тріпальна машина для вовни 2БТМ-470. Південно - Українська державна зональна машиновипробувна станція. – Херсон. – 1999. – 20 с.

19. Виготовити дослідний зразок лінії первинної обробки вовни та виділення жиру і провести випробування: Звіт про НДР (заключний). Ін-т мех. тв.-ва УААН; № ДР0197U001015; Інв. № 0201U005772. – Запоріжжя, 2001. – С. 9–17.

20. Розробити ресурсощадні технології скорочення втрат продукції вівчарства в процесах її виробництва і перероблення: Звіт про НДР (заключний). Ін-т мех. тв.-ва УААН; № ДР 0109U008889; Інв. № 0210U007168. – Запоріжжя, 2009. – С. 9–16.

21. Пат. 67982 Україна, МПК (2012,01) D01B3/00. Розпушувально-тріпальна машина / Шевченко І. А., Лиходід В. В., Полусов В. В.; заявник і патентовласник Ін-т мех. тв.-ва НААН. – № u2011 10172; заявл. 18.08.2011; опубл. 12.03.2012, Бюл. № 5, 2012.

SUBSTANTIATION OF THE CONSTRUCTION OF COMPACT SCUTCHING MACHINE FOR PROCESSING WOOL

Summary. The review of designs and analysis of features of existing scutching machines for processing fibrous materials is performed. According to the analysis developed the constructive-technological scheme and established the experimental model of compact scutching machine for processing wool in agricultural enterprises. States that the proposed design has improved specifications compared with analogues and provides a degree of purification of polluted wool within the limits of technological requirements.